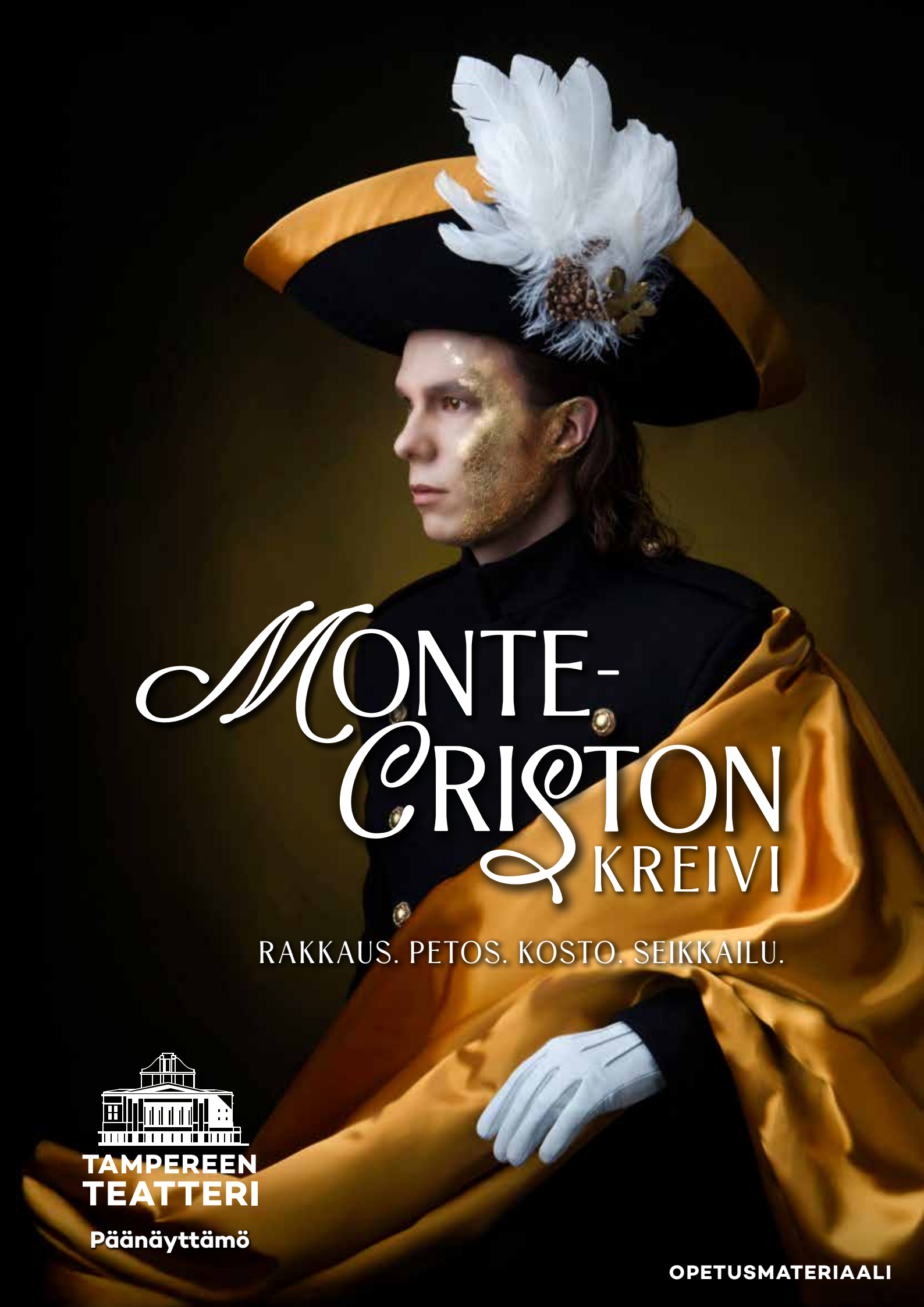

MONTE-
CRISTON
KREIVI
RAKKAUS. PETOS. KOSTO. SEIKKAILU.
TAMPEREEN
TEATTERI
Päänäyttämö
OPETUSMATERIAALI

Pohjautuu Alexandre Dumas´n romaaniin, suomennos Jalmari Finne, sovitus ja ohjaus Antti Mikkola

MONTE-CRISTON KREIVI

Ensi-ilta 21.10.2026 Tampereen Teatterin päänäyttämöllä

Opetusmateriaalin valmistus:

Virpi Matala	Tampereen kansainvälinen koulu, suomi toisena kielenä
Paula Jalo	Nokian lukio, äidinkieli ja kirjallisuus, historia, teatteri-ilmaisu
Jenni Hurme	Kalevan lukio, äidinkieli ja kirjallisuus
Eeva Nieminen	Kalevan lukio, äidinkieli ja kirjallisuus
Miia Kuorilehto	Linnainmaan koulu, äidinkieli ja kirjallisuus
Eeva Humalamäki	Linnainmaan koulu, äidinkieli ja kirjallisuus, ilmaisutaito
Hilpi Luukkonen	Sammon keskuslukio, englanti
Sari Vuokko	Nokianvirran koulu, englanti ja ruotsi

Toimitus: Neili Koivuniemi, Tampereen Teatteri

Mihin tarkoitukseen materiaali on tehty?
Opetusmateriaalin tavoitteena on syventää esityksen katsomiskokemusta ja herättää ajatuksia ja keskustelua teatterielämyksestä. Tehtäviä voi käyttää ennen ja jälkeen teatteriesityksen. Materiaali soveltuu esimerkiksi yläkoulun ja toisen asteen opiskelijoille. Aineistoa voi soveltaa tehtäessä opintoihin opintosuorituksia.

Miten materiaalia käytetään?
Materiaalista voi vapaasti valita kiinnostavat alueet ja käsitellä niitä joko ohjeen mukaan tai haluamallansa tavalla: pari- ja ryhmätöinä, keskusteluina, kirjallisina tehtävinä tai draamatehtävinä.

Voitte tutustua myös muiden näytelmien materiaaleihin sekä teatterietikettiin. Opetusmateriaaleissa on myös erilaisiin tilanteisiin sopivia draamatehtäviä sekä materiaalia teatteriesityksistä yleensä.
https://tampereenteatteri.fi/opettajille/
https://tampereenteatteri.fi/teatterietiketti/

Kuvat: Heikki Järvinen, Tepo Järvinen, kannen kuva Harri Hinkka

Antoisaa teatterielämystä!

SISÄLLYSLUETTELO

1. Monte-Criston kreivi: perustiedot esityksestä 4
2. Tutustu helposti esityksen maailmaan – Etkot ja jatkot -PowerPoint (sisältää mm. videoita ja KAHOOT-visoja) 5

LUKIOTEHTÄVIÄ

3. Pohdinta- ja keskustelutehtäviä 6
4. Kirjoitustehtäviä 8
5. Draamatehtäviä 9
6. Englanninkielisiä tehtäviä 10

1. MONTE-CRISTON KREIVI
perustiedot esityksestä

Rakkaus. Petos. Kosto. Seikkailu.

Monte-Criston kreivi kertoo väärin perustein vangitun Edmond Dantèsin tarinan. Se kertoo petoksesta, vääryydestä ja kyltymättömästä oikeudenjanosta, mutta myös ihmisestä, joka muuttuu kostonsa myötä ja on vaarassa menettää kykynsä rakastaa.

Romaanin seikkailullinen juoni, psykologinen syvyys sekä esityksen huikea visuaalisuus kietoutuvat yhteen näyttämölliseksi kokemukseksi, jossa intohimot, valta ja moraaliset rajat törmäävät. Monte-Criston kreivi tarjoaa tunteita ravistelevan teatterielämyksen, ja Dantèsin kohtalo viipyy mielessä pitkään esiripun laskeuduttua.

Lasse Viitamäki astuu Tampereen Teatterissa ensimmäiseen päärooliinsa, joka jo fyysisessä vaativuudessaan hakee vertaistaan raastavine vankilajaksoineen ja taistelukohtauksineen. Apotti Fariana, Dantèsin mentorina ja vankitoverina, nähdään Risto Korhonen ja Mercedeksenä, Dantèsin rakastettuna Pia Piltz.

Esityksen ohjauksesta vastaa Antti Mikkola ja vaikuttavasta visuaalisuudesta Mikkolan luottotiimi: lavastaja Teppo Järvinen, pukusuunnittelija Mari Pajula ja valo- ja videosuunnittelija Tiiti Hynninen. Tiimin yhteistyöstä on aiemmin saatu nauttia Tampereen Teatterin näytelmissä Idän pikajunan arvoitus ja Saatana saapuu Moskovaan.

Suosittelemme esitystä yli 12-vuotiaille.
Esityksen kesto 2 t 45 min.

TEKIJÄT
Pohjautuu **Alexandre Dumas**´n romaaniin
Suomennos **Jalmari Finne**
Tekijänoikeuksia valvoo **Antti Mikkola**

TAITEELLINEN TYÖRYHMÄ
Sovitus ja ohjaus **Antti Mikkola**
Lavastussuunnittelu **Teppo Järvinen**
Pukusuunnittelu **Mari Pajula**
Valo- ja videosuunnittelu **Tiiti Hynninen**
Äänisuunnittelu **Hannu Hauta-aho**
Naamioinnin suunnittelu **Jonna Lindström**
Taistelukoreografi **Oula Kitti**

ROOLIT
Edmond Dantès **Lasse Viitamäki**
Apotti Faria **Risto Korhonen**
Mercedes **Pia Piltz**
Isä Dantès, kuvernööri **Jukka Leisti**
Antoine **Toni Harjajärvi**
Fernard **Konsta Laakso**
Villefort **Arttu Ratinen**
Caderousse **Arttu Soilumo**
Rouva Caderousse, Madame de Villefort **Elina Rintala**
Paronitar Danglars **Karoliina Vanne**
Albert, santarmi **Tuomas Pirilä**

Ensi-ilta Tampereen Teatterin päänäyttämöllä 21.10.2026

2. Tutustu helposti esityksen maailmaan: Etkot ja jatkot -PowerPoint

PowerPointin avulla voi helposti tutustua esitykseen ja sen herättämiin ajatuksiin nuorten kanssa ennen ja jälkeen teatterivierailun. Valitse ryhmällesi sopivat osat.

PowerPointin sisältö:

ETKOT

- Esitykseen ja sen taustaan liittyvää materiaalia
- VIDEO: Esityksen ohjaajan ja pääosanäyttelijän haastattelu
- VIDEO: Teatteritalon ja päänäyttämön esittely
- Teatterietiketti, myös KAHOOT-visa
- Tarkkailutehtäviä

JATKOT

- Mielipidemittari
- Tarkkailutehtävien purku
- Testaa tietosi Monte Criston kreivistä -KAHOOT-visa
- Sanayhdistelytehtävä
- Keskustelua näytelmän teemoista
- Englanninkielisiä teatterisanastotehtäviä

Pääset PowerPoint esitykseen **tästä.**

3. Pohdinta- ja keskustelutehtäviä

Mitä näytelmäkatkelman kieli paljastaa henkilöistä ja heidän välisistä suhteistaan?

1. Pohdittavaa ennen esitystä

1. Ottakaa selvää, millaiseen historialliseen tilanteeseen Monte-Criston kreivi sijoittuu. Mitä Ranskassa tapahtui 1800-luvun alussa?
2. Näytelmässä päähenkilö joutuu petetyksi. Missä muissa romaaneissa, näytelmissä tai elokuvissa petos, kosto ja anteeksianto ovat keskeisiä teemoja?
3. Pohtikaa, onko kosto koskaan oikeutettua. Kiteyttäkää perusteltu mielipiteenne.

2. Näytelmän sitaattien merkitys

Alle on poimittu sitaatteja näytelmästä. Pohdi, mitä ne merkitsevät? Valitse oikea vaihtoehto. Niitä voi olla useita.

"Onni on kuin lumotun saaren palatsi, jota lohikäärmeet vartioivat."

a. Onni on pysyvä tunne.
b. Onnen vuoksi on taisteltava.
c. Onnea kadehditaan, ja sen voi menettää.
d. Onnentilassa ihminen on kuin lumottu.

(oikein: b ja c)

"Onnettomuus voi kaivaa esiin ihmisälyssä piilevät salaperäiset aarteet."

a. Vaikeilla asioilla on aina myös hyviä seurauksia.
b. Vaikeista tilanteista voi selvitä vain älyn turvin.
c. Ihmisessä on kykyjä, jotka tulevat esille vasta, kun tilanne on tarpeeksi vaikea.

(oikein: c)

"Aivan kuin vesi, joka ottaa astian muodon, jossa se lepää-."

a. Ihmisen tulee sopeutua vallitseviin olosuhteisiin.
b. Ihminen ottaa itselleen kaiken tilan ympäriltään.
c. Ihminen tarvitsee paikkoja, joissa pystyy lepäämään ja palautumaan.

(oikein: a)

"Varjoja seinillä, Edmond! Sinä näet edelleen vain varjoja seinillä."

a. Edmond näkee ympärillään vain uhkia.
b. Edmond näkee vain menneisyyden varjoja.
c. Edmond ei pysty näkemään kokonaisuutta.

(oikein: c)

"Kosto tekee vihasta ikuista."

a. Kostamalla saa pitkitettyä toisen kärsimystä.
b. Kostamalla jää itse vihan vangiksi.
c. Kostamalla muistaa ikuisesti, ketkä ovat ystäviä ja ketkä vihollisia.

(oikein: b)

3. Yhdistelytehtävä sitaateista

Yhdistä näytelmästä poimittu latinankielinen ilmaus ja selitys.

Dum spiro spero.	**Ajattelen siis olen.**
Sapere aude.	**Hätä ei lue lakia.**
Cogito ergo sum.	**Uskalla tietää.**
Necessitas non habet legem.	**Niin kauan kuin hengitän, toivon.**

Pohtikaa ilmausten yhteyttä näytelmän sisältöihin.

a. Mihin niillä tarkalleen ottaen viitataan?
b. Miten ne liittyvät päähenkilöön?
c. Miten ne liittyvät näytelmän teemoihin?

4. Keskustelu näytelmän teemoista
Keskustelkaa, pitävätkö väitteet näytelmän perusteella paikkansa.

1. Kostolla voi saada oikeutta itselleen.
2. Kosto vapauttaa katkeruuden tunteista.
3. Kosto vie kyvyn tuntea sääliä ja rakkautta.
4. Kostamalla pääsee vihollistensa yläpuolelle.
5. Vaikeat kokemukset muuttavat ihmistä.
6. Ihminen kykenee muuttumaan.
7. Tunteet ajavat ihmistä järkeä enemmän.
8. Toivoa ei kannata menettää.

5. Keskustelu päähenkilöstä
Keskustelkaa näytelmän päähenkilöstä.

1. Miten vankilavuodet vaikuttavat Edmondin ajatteluun?
2. Mitä Edmond menettää vankeutensa aikana?
3. Mitä Edmond saa vankeutensa aikana?
4. Miten Edmond muuttuu näytelmän aikana?
5. Mitkä Edmondin ominaisuudet eivät muutu näytelmän aikana?
6. Milloin Edmond toimii mielestänne viisaasti?
7. Milloin Edmond toimii mielestänne impulsiivisesti tai harkitsemattomasti?
8. Mitä Edmondin kosto tekee hänelle itselleen?

6. Väittely
Väitelkää oheisista väitteistä. Sopikaa tai arpokaa, kumpi parista puolustaa ja kumpi vastustaa väitettä.

1. Edmond on enemmän uhri kuin kostaja.
2. Edmond on enemmän voittaja kuin menettäjä.
3. Edmondilla ei ollut muuta vaihtoehtoa kuin kostaa.
4. Edmond ei voi enää koskaan olla onnellinen.
5. Edmond toimii yhtä väärin kuin vihollisensa.

4. Kirjoitustehtäviä

1. Kirjoitustehtävä latinankielisistä lausahduksista

Valitse yksi latinan sanonta ja pohdi sen merkitystä omassa elämässäsi.

Sapere aude! (Uskalla tietää!)
Dum spiro, spero (Niin kauan kuin hengitän, toivon!)
Cogito ergo sum. (Ajattelen, siis olen)
Anima sana in corpo sano! (Terve sielu terveessä ruumiissa)
Necessitas non habet legem! (Pakko ei lue lakia!)

2. Kirjoitustehtäviä näytelmän teemoista

1. Puolusta tai vastusta Farian oppia (sopii myös argumentointi- tai väittelyharjoitukseksi, esimerkiksi Farian oppi puolesta ja vastaan.)
2. Miten itse suhtautuisit Farian oppiin?

   Edmond: Olette opettanut minut kostamaan.
   Faria: Minä olen opettanut sinut näkemään potentiaalisi! Ja on totisesti parempi olla soturi puutarhassa kuin puutarhuri sodassa -
   Faria ei opeta kostamaan vaan näkemään oman potentiaalin.
3. Pohdi väitettä olosuhteisiin sopeutumisesta henkilökohtaisesta, historiallisesta tai yhteiskunnallisesta näkökulmasta. Kannattaako ihmisen aina sopeutua kaikkiin olosuhteisiin?

   Kreivi Monte-Cristo: Ihminen on syntynyt vapaaksi ja kaikkialla hän on kahleissa.
   Faria: Aivan kuin vesi, joka ottaa astian olomuodon, jossa se lepää-
   Kreivi Monte-Cristo: Viisaan ihmisen on sopeuduttava olosuhteisiinsa.
   Petos ja uskollisuus -teemat
4. Ketkä mielestäsi pettivät, kenet ja keitä? Kuka hyötyi petoksesta? Pohdi petosta ja uskollisuutta.

   Kreivi Monte-Cristo: Te ostatte aikaa. Elinaikaanne. Se ei kuulosta reilulta, mutta ottaen huomioon, kuinka paljon olitte valmis tuhlaamaan minun elinaikaani, yhtälö on ymmärrettävämpi.
5. Pohdi toivoa tarinassa: mikä antaa Edmondille toivoa vankeudessa?

   Miten apotti oli tehnyt olonsa mukavaksi.
6. Pohdi vapauden ja pakon teemoja. Pohdi vapaaehtoisuutta ja pakkoa omassa elämässäsi.

   Kumpi on parempi kannustin, pakko vai vapaus? Perustele kantasi.
   Edmond: Mitä olisittekaan saanut aikaan, jos olisitte ollut vapaa?
   Faria: En mitään. Aikani kuluisi kaikkeen turhaan! Onnettomuus voi kaivaa esiin ihmisälyssä piilevät salaperäiset aarteet. Vankeus on saattanut yhteen kaikki sielulliset ominaisuuteni. Tarvitaan painetta, että ruuti räjähtää.
7. Millaiset seikat kertovat näytelmässä varallisuudesta, köyhyydestä, nuoruudesta ja vanhuudesta? Poimi näytelmästä esimerkkikohtia.
8. Pohdi nopeiden voittojen tavoittelua versus vuosikausien opiskelua.
   (tämän voi ottaa myös argumentointiharjoituksena nopeat voitot vastaan vuosikausien työ tai väittelynä)

   Edmond opiskeli vuosia ja kehitti itseään myös fyysisesti; vei paljon aikaa muuttua Edmondista kreiviksi.

   Apotti Faria: Sinä yönä Edmond Dantés kuoli. Ruumissäkistä nousi pintaan kalpea mies eikä se ollut Dantés. Tämä mies puhui kaikkia kieliä, hän oli sivistynyt kuin tiedemies mitä tuli kemiaan, matematiikkaan ja fysiikkaan. Hänen ruumiinsa oli hakattu niin kovaksi, että se oli kuin ankkuriköyttä, ja kovettuneiden käsien sormenpäät kuin kymmenen rautaista naulaa. Purjehdittuaan vuosia Ranskan ja Italian rannikoilla ilman henkilöllisyyttä ja kotimaata, tämä kuollut mies rantautui viimein Monte Christon saarelle.
9. Pohdi lahjontaa ja moraalia. Onko lahjonta aina väärin? Perustele.

   Villefort: Te siis lahjotte näitä rikollisia? Ja merirosvoja?
   Fernand: Tunsitte poikani kaapanneet rosvot ja kun he kuulivat nimenne, he päästivät Albertin vapaaksi?
   Kreivi Monte-Cristo: Olen taipuvainen ajattelemaan näin: Jotkut lahjovat tuomarin tai väärentävät todistuksen, salatakseen rikoksen, joka on jo tapahtunut. Minä lahjon mieluummin siten, ettei rikosta tapahtuisi. Poikanne olisi ryöstetty ja tapettu.

5. Draamatehtäviä

1. Liikkuva patsas

Tehkää ryhmissä liikkuva patsas valitsemastanne latinankielisestä sanonnasta; muut ryhmän jäsenet yrittävät arvata, mistä on kysymys.

2. Kapteeni käskee

Kapteeni käskee -leikki, jossa kapteeni antaa leikkijöille numeron ja käskyttää tekemään erilaisia tehtäviä, esimerkiksi numerot 17 ja 19 menevät kyykkyyn. Kapteeni seisoo leikkijöiden selän takana.

(vallan teema: vankien kutsuminen nimien sijaan vankinumeroilla)
Kuvaa vankilan oloja liikkuvalla patsaalla tai pantomiimiesityksellä; (haju, sairaudet, väkivalta, pimeys, vangit numeroina, ruoka, lika)

6. Englanninkielisiä tehtäviä

1. Discussion questions on innocence and revenge

1. Does Monte Cristo get his revenge in your opinion?
2. What is the 'crime' Edmond committed?
3. Who are the innocent victims in this story?
4. Who are the main conspirators and Edmond's enemies?
5. Give examples of characters who support Edmond.
6. How does Edmond change during his imprisonment?
7. At the end of the story the protagonist rediscovers humanity; what leads him to find redemption?
8. How does the love story between Edmond and Mercedes end?
9. After completing his revenge, Edmond realizes that vengeance has come at a heavy cost. He leaves his painful past behind, finds inner peace, and opens his heart to a new romance with Haydée. Would you end the story in the same way?
10. The story of Edmond Dantès is inspired by the real life story of François Piçaud, an innocent man denounced as a spy and jailed for seven years. Similar to Edmond, a prison friendship led him to acquiring a great fortune, and upon his release, he sought revenge on those who'd accused him. Can you come up with other books/films where revenge is the main theme?

Suggested answers:

1. Yes, Edmond Dantès successfully exacts a meticulous, devastating revenge on all the men who betrayed him and caused his wrongful imprisonment. On the other hand, there're also innocent people he never intended to harm.
2. Edmond Dantès delivered an illegal letter; many argue he was innocent due to being naive, he was only following his dying captain's orders.
3. Mercédès: A Catalan fisherwoman who is engaged to Dantès before his imprisonment. Believing he is dead, she marries Fernand Mondego.

   Albert de Morcerf: The son of Fernand and Mercédès. He becomes friends with the Count but later grapples with the ruin of his family's reputation.

   Valentine de Villefort: Villefort's daughter from his first marriage, who is deeply in love with Maximilien Morrel.

   Monsieur Morrel: Dantès' kind-hearted former employer who falls into financial ruin but is ultimately saved by an anonymous benefactor

4. Fernand Mondego (Count de Morcerf): Dantès' rival who is in love with Mercédès. He betrays Dantès, becomes a wealthy French military hero, and marries Mercédès.

   Baron Danglars: An ambitious, greedy sailor who envies Dantès' promotion. He becomes an immensely wealthy Parisian banker.

   Gérard de Villefort: The ambitious public prosecutor who sentences Dantès to the Château d'If to protect his own political career and his father's secret Bonapartist ties.

   Caderousse: A greedy, jealous neighbor of Dantès who gets swept up in the conspiracy and later turns to crime and murder.

5. Abbé Faria: An Italian scholar and priest imprisoned in the Château d'If. He becomes Dantès' mentor, educating him and revealing the location of the Spada family treasure.

   Maximilien Morrel: The son of Dantès' former boss. He becomes one of the Count's few true friends, whose unwavering optimism and loyalty Dantès deeply respects.

   Haydée: The daughter of a Greek ruler who was betrayed and murdered by Fernand Mondego. She is sold into slavery but rescued by the Count, becoming his ward and eventual love interest.

   Jacopo: A loyal smuggler who helps Dantès after his escape and is rewarded with his own ship.

6. His initial belief that truth and his own innocence would naturally save him from his enemies proved tragically incorrect. After 14 years of brutal imprisonment and education by the Abbé Faria, Dantès escapes with a vast fortune. He sheds his old identity to become the cold, calculating Count of Monte Cristo

7. Confronted with the devastating consequences of his wrath, the Count ultimately recognizes the moral limits of vengeance. He realizes that mortals cannot play God, leading him to offer mercy and ultimately find redemption. During his quest to destroy his enemies, the Count realizes his actions frequently harm innocent people caught in the crossfire, such as his godson Albert and his former love, Mercédès. The novel concludes with the Count leaving his life of bitterness behind, summarized by his famous parting advice to others: "Wait and hope".

8. Edmond does not end up with his former fiancée, Mercédès. They mutually realize that too much time and trauma have passed, and the man she once loved is gone. She lives quietly in Marseilles, supported by Edmond's wealth.

9. Your own opinion.

10. For example, an American drama tv series by the same name: To avenge her father who was jailed for a crime he did not commit, the protagonist rents a house in the Hamptons and attempts to bring the real perpetrators to justice.

2. A crossword puzzle

CLUES:

1. The greedy mastermind, Danglairs is manipulated into b - - - - - - - - - and stripped of every penny of his vast fortune
2. The daughter of a Greek ruler who was betrayed and murdered by Fernand Mondego. She is sold into slavery but rescued by the Count.
3. A greedy, jealous neighbor of Dantès
4. The - - P - - - - of the ship gave a letter to Edmond
5. A Catalan fisherwoman who is engaged to Dantès before his imprisonment.
6. The prosecutor de Villefort ends up in I - - - - - - -
7. Edmond Dantes' new identity
8. Villefort's daughter from his first marriage, who is deeply in love with Maximilien Morrel.
9. An ambitious, greedy sailor who envies Dantès' promotion, and becomes an immensely wealthy Parisian banker.
10. An Italian scholar and priest imprisoned in the Château d'If. He becomes Dantès' mentor, educating him and revealing the location of the Spada family treasure .
11. The son of Dantès' former boss. He becomes one of the Count's few true friends.
12. Count the Moncerf
13. The French author who wrote Monte Cristo
14. Dantès' kind-hearted former employer
15. 1Ferdinand finally commits - - - C - - - in disgrace.
16. The son of Fernand and Mercédès
17. The protagonist of the book
18. The name of the prison where Edmond Dantes spent 14 years
19. The ambitious public prosecutor who sentences Dantès to the Château d'If

---

ANSWERS:
(down: THE PRICE OF INNOCENCE)

1. BANKRUPTCY
2. HAYDEE
3. CADEROUSSE
4. CAPTAIN
5. MERCEDES
6. INSANITY
7. COUNT OF MONTE CRISTO
8. VALENTINE DE VILLEFORT
9. BARON DANGLAIRS
10. ABBE FARIA
11. MAXIMILIAN MORREL
12. FERNAND MONDEGO
13. ALEXANDRE DUMAS
14. MONSIEUR MORREL
15. SUICIDE
16. ALBERT DE MORCERF
17. EDMOND DANTES
18. CHATEAU D'IF
19. GERARD DE VILLEFORT

